ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА

На основу Одлуке Изборног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду бр. 1970/1 од 24. августа 2020. године, а у складу са чланом 65 Закона о високом образовању Републике Србије и чланом 116 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду, изабрани смо у Комисију за припрему извештаја о кандидатима који су се пријавили на конкурс за избор **ванредног професора за ужу научну област Словакистика, предмет Словачки језик** (објављен у Пословима број 898 од 9.9.2020). Част нам је да, по прегледу приспелих пријава и прегледа поднетих докумената, поднесемо Изборном већу Филолошког факултета следећи:

ИЗВЕШТАЈ

На расписани конкурс за избор у звање ванредног професора за ужу научну област Словакистика, предмет Словачки језик пријавио се један кандидат – и то
др Далибор Соколовић, доцент на Катедри за славистику Филолошког факултета Универзитета у Београду (бр. пријаве 2172/1 од 14.09.2020).

БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Др Далибор Соколовић је рођен 31. јануара 1979. године. Основно и средње образовање стекао је у родном Лебану (Србија).

Од 1997. до 2001. године студирао је на Филолошком факултету у Београду, на студијској групи за словачки језик и књижевност, који је завршио са просечним успехом 9,72. У периоду од новембра 2001. до октобра 2005. године обављао је дужности асистента-приправника за словачки језик на Катедри за славистику Филолошког факултета у Београду изводећи вежбе из предмета Словачки језик на свим годинама студија.

Од новембра 2005. до октобра 2008. радио је као лектор за српски језик на Универзитету у Лођу (Пољска). Поред лекторских часова српског језика, на овом универзитету изводио је наставу и из предмета Савремени српски језик и Превођење. Истовремено, био је ангажован као лектор за српски/хрватски и словачки језик у приватној школи страних језика „Еуродијалог“ у Лођу.

Од 2009. професионално се бавио преводилачким радом, најпре у оквиру пољског војног контингента у Босни до 2011. године, а од 2012. у Амбасади Републике Пољске у Београду. Од 2002. до 2010. био је активни учесник пројекта „Радионица за српски језик и културу“ у Ваљеву и Београду. Од 2009. године ангажован је и на месту извођача вежби из словачког језика на Филолошком факултету у Београду, на предметима: Савремени словачки језик, Словачки језик (фонетика, морфологија, синтакса), Превођење и Словачки језик као изборни/помоћни. Додатне филолошке квалификације стицао је студијским боравцима у Словачкој (Братислава, Кошице, Банска Бистрица), Чешкој (Праг, Брно), Русији (Москва), Немачкој (Лајпциг, Будишин), Словенији (Љубљана), Шпанији (Саламанка).

Научни степен доктора филолошких наука стекао је у фебруару 2015. године одбраном дисертације под називом „О мањинским словенским језицима из перспективе екологије језика на примеру Лужичких Срба и војвођанских Словака“ на Универзитету у Београду. На место доцента за словачки језик на Катедри за славистику Филолошког факултета у Београду изабран је у октобру 2015. године. Поред предмета Словачки језик на свим годинама студија држи и предавања из предмета Историја словачког језика и Увод у славистику.

Од 1. октобра 2016. године вршио је дужност заменика управника Катедре за славистику Филолошког факултета у Београду, од 1. октобра 2019. године је њен управник. Тренутно је такође потпредседник Савеза славистичких друштава Србије (од 2017. године) и заменик председника Славистичког друштва Србије (од 2016. године). Као члан Организационог одбора, учествовао је у организацији Међународног конгреса слависта у Београду 2018. године.

Учесник је пројекта „Jugosławia wobec Serbołużyczan i Łużyc w latach 1945–1949“ Шлеског института у Ополу (Пољска), 2017–2019. Члан је уредништва часописа „Czech-polish historical and pedagogical journal“ и Slovjani.info. Рецензент је више светских и домаћих славистичких часописа (Zeszyty Łużyckie, Adeptus, Cognitive Studies Warsaw, Polyslav, Јужнословенски филолог, Зборник Матице српске за славистику, Славистика).

Научне области којима се током своје каријере бавио су: словакистика, сорабистика, словенски мањински језици, језичка политика и планирање, образовне језичке политике, еколингвистика, методологија и пракса наставе страног језика и др.

БИБЛИОГРАФИЈА

Радови објављени пре избора у звање доцента 2015. године

Чланци и студије

1. Словакистика на Универзитету у Београду – генеза и перспективе // Славистика. – ISSN 1450-5061. – 6 (2002), 251–255.
2. Dny łužiskoserbskeju rěčow, pismowstwa a kultury w Běłohrodźe // Rozhlad. – Budyšin: Domowina – 54/7 (2004), 276–278.
3. Dwa modela etniskich mjenšynow – Serby w Nimskej a Słowaki w Serbiskej // Lětopis. Budyšin: Serbski institut – 51/2 (2004), 44–45.
4. Slovakistika a internet // Výraz/Израз (Београд) – 1 (2004), 30–33.
5. Takí mladí, a už jazykovedci! // Výraz/Израз (Београд) – 1 (2004), 35–36.
6. Wo rěcnej politice we Łužycy // Славистика. – ISSN 1450-5061. – 8 (2004), 85–90.
7. „My sme isto Slováci!“ // Čeština doma a vesvětě. Slovakistickému číslu ČSD na cestu (Praha), 2004, 23–24.
8. Bilingvizmus Neslovákov v slovenskom vojvodinskom prostredí // Individuálny a spoločenský bilingvizmus. – Bratislava: Univerzita Komenského, 2004, 91–95.
9. Nada Đorđević – významná kapitola dějin bělehradské bohemistiky a slavistiky // Славистика. – ISSN 1450-5061. – 9 (2005), 347–351.
10. Poznámky k modelům bilingvální výuky v etnicky smíšeném prostředí // Čeština doma a vesvětě (Praha). – 2005, 44–45.
11. Сорабистика на Универзитету у Лајпцигу // Зборник Матице српске за славистику. – ISSN 0352－5007. – 67 (2005), 157–165.
12. Проучавање српског језика и књижевности на Универзитету у Лођу // Славистика.– ISSN 1450-5061. – 11 (2007), 351–355.
13. Sima Milutinović Sarajlija i Lužički Srbi // Rozhlad. – Budyšin: Domowina – 2010/9, 14–18.
14. „Srbska Lužica“ – efemeryda czasopiśmiennictwa sorabistycznego na Bałkanach // Pro Lusatia: Opolskie Studia Łużycoznawcze. – 11 (2012),15–21.
15. Sorabistika v Srbsku – historie, současnost a perspektivy rozvoje // Pražské sorabistickéstudie. – Praha: Společnost přátel Lužice, 2013, 133–141.
16. Српски језик и књижевност на Универзитету у Лођу // Свет речи. – 35-36 (2013), 65–71.

Научна критика и прикази

1. Morfematický slovník slovenčiny. Miloslava Sokolová, Gustáv Moško, František Šimon, Vladimír Benko. Náuka: Prešov 1999. 530 str. // Лингвистичке актуелности. – ISSN 1450－9083. – 5 (2001).

2. Mesto a jeho jazyk. Sociolingustica slovaca 5. Editor: Slavomír Ondrejovič. VEDA: Bratislava 2000. 300 str. // Лингвистичке актуелности. – ISSN 1450－9083. – 7 (2001).
3. 80-godišnjica slovakistike na Filozofskom fakultetu u Bratislavi 05.02.2002. // Лингвистичке актуелности – ISSN 1450－9083. – 8/9 (2002).
4. „Паланістыка – Полонистика – Polonistyka“ 2000. У гонар К. М. Гюлумянц, редактор А. К. Кіклевіч, Мінск, Рэспубліканскі інстытут вышейшай школы, 205. стр. // Зборник Матице српске за славистику. – ISSN 0352－5007. – 61 (2002), 210–212.
5. Syntaktický systém jazyka. Kačala, Ján. Pezinok: Format. 1998 // Зборник Матице српске за славистику – ISSN 0352－5007. – 61 (2002), 204–207.
6. Princípy jazyka a textu. Univerzita Komenského. Bratislava 2000. // Лингвистичке актуелности. – ISSN 1450－9083. – 11 (2002).
7. К. В. Лифанов, Морфология словацково языка // Зборник Матице српске за славистику. – ISSN 0352－5007. – 64 (2003), 270–272.
8. Helmut Faska: Pućnik po hornjoserbšćinje // Зборник Матице српске за славистику. – ISSN 0352－5007. – 65-66 (2004), 411–412.
9. Ревитализација етничких мањина – могућа и реална? Шатава, Леош. Језик и идентитет етничких мањина (могућности очувања и ревитализације). Праг: Cargo Publishers. 2001. – 160 str. // Зборник Матице српске за славистику. – ISSN 0352－5007. – 67 (2005), 208‑211.
10. Václav Vondrák, JosefBartoň. Vokabulář klasické staroslověnštiny. KLP – Praha, 2003. XIII+137 str. // Славистика. – ISSN 1450-5061. – 9 (2005), 403–404.
11. Petr Kaleta, Cesta do Haliče (František Řehoř a poznání života východní Haliče ve druhé polovině 19. století). Olomouc, Votobia, 2004, 272 str. // Славистика. – ISSN 1450-5061. – 9 (2005), 421–423.
12. Научни скуп Праг и Лужички Срби (Праг, новембар 2004.) // Славистика. – ISSN 1450-5061. – 9 (2005), 440–441.
13. Jozef Pavlovič: Negácia v jednoduchej vete. Slavistický kabinet SAV: Bratislava, 2003. – 140 str. // Славистика. – ISSN 1450-5061. – 10 (2006), 353–355.
14. Antológia bilingvizmu (zostavil Jozef Štefánik). Academic Electronic Press: Bratislava 2004. – 294 s. // Славистика. – ISSN 1450-5061. – 10 (2006), 377–381.
15. VIII лужичкосрпски дани у Ополу, 16. и 17. новембар 2006. године // Славистика. – ISSN 1450-5061. – 11 (2007), 435–435.
16. Björn Hansen, Petr Karlík (eds.), Modality in Slavonic Languages. New perspectives, Verlag Otto Sagner, München 2005 // Południowosłowiańskie zeszyty naukowe 3. Język, literatura, kultura. Bez cenzury (Łódź)– 2006, 239–242.
17. Bałkany w oczach młodego człowieka. ed. Ivan Petrov, Łódź 2006 // Балканска русистика– http://www.russian.slavica.org/index.html
18. Petr Kaleta: Češi o Lužických Srbech. Český vědecký, publicistický a umělecký zájem o Lužické Srby v 19. stoletía sorabistické dílo Adolfa Černého. Praha: TGM. 2006. 334 стр.//Славистика. – ISSN 1450-5061. – 12 (2008), 427–428.

19. Anna Marićová. Slovesné predpony v slovenčine a srbčine. – Báčsky Petrovec: Slovenské vydavateľské centrum, 2008. – 137 str. // Зборник Матице српске за славистику. – ISSN 0352 ─5007. – 78 (2010),283–285.
20. Jakub Bart-Ćišinski (1856–1909). Erneuerer der sorbischen Literatur / Wobnowjer serbskeje literatury. Herausgegeben von Dietrich Scholze und Franz Schön. Bautzen/Budyšin: Domowina-Verlag, 2011. // Зборник Матице српске за славистику. – ISSN 0352─5007. – 82 (2012), 216–218.
21. Прашки сорабистички симпозијум 2012 //Славистика. – ISSN 1450-5061. – 17(2013), 509–510.
22. Petr Kaleta, Jiří Mudra: K 90. výročí narození českého vlastence a přítele Lužických Srbů (Praha: Společnost přátel Lužice a Maćica Serbska, 2011) 135.//Славистика. – ISSN 1450-5061. – 17(2013), 476–477.
23. Fabian Kaulfürst, Studije k rěči Michała Frencla (Budyšin: Ludowe nakładnistwo Domowina, 2012) 383.//Славистика. – ISSN 1450-5061. – 18(2014), 627–628.
24. Pražské sorabistické studie. K 60. výročí úmrtí Adolfa Černého (1864–1952) a 70. výročí úmrtí Josefa Páty, red. Petr Kaleta, Marcel Černý(Praha: Společnost přátel Lužice, Serbski institut/Sorbisches Institut,Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, 2013) 173.//Славистика. – ISSN 1450-5061. – 18(2014),641–642.

Приређивачки послови

1. Проекты по сопоставительному изучению русского и других языков (Тезисы докладов). VI международный симпозиум МАПРЯЛ. Главни редактор: Богољуб Станковић. Београд: Српско славистичко друштво 2004.
2. Часопис Výraz/Израз 2004/1. Београд.

Радови објављени након избора у звање доцента 2015. године

Чланци и студије

1. Еколингвистички приступ у истраживањима словенских мањинских језика. Славистика 19 (2015), 112–118. ISSN1450-5061. M52
2. Ревитализација угрожених словенских мањинских језика – на примеру лужичкосрпског језика. Filološki pregled 2015/2, 73–87. ISSN 0015-1807. M51
3. О Пољацима из Војводине из еколингвистичке перспективе. Zeszyty Łużyckie 50 (2016), 255–272. ISSN 0867-6364. M23
4. Jazykové postoje Lužických Srbů a Slováků ve Vojvodině. Pražské sorabistické studie II, 2016, 271–284. Praha: Společnost přátel Lužice. ISBN 978-80-905626-8-4. M33

5. Демографске, социјалне и географске карактеристике као фактор одржавања словенских мањинских језика. Зборник Матице српске за славистику 91 (2017), 231–242. ISSN 0352-5007. M51
6. Језичка лојалност и етничка солидарност корисника словачког језика у Војводини. Јужнословенски филолог LXXIII, св. 1-2 (2017), 155–169. ISSN 0350-185X. M24
7. Спољашња историја језика као сегмент еколингвистичког описа лужичкосрпске језичке заједнице. Славистика 21 (2017), 380–389. ISSN 1450-5061. M63
8. Језичка лојалност и етнојезичка солидарност корисника лужичкосрпских језика. Filološki pregled. 2017/2, 131–145. ISSN 0015-1807. M51
9. Двадесет година лектората словачког језика на Универзитету у Београду. Универзитетска славистика: традиције, савремено стање, перспективе (ур. Ксенија Кончаревић). Београд: Филолошки факултет, 2017, 135–141. ISBN 978-86-6153-482-9 (са Стефаном Пауновић-Родић). M45
10. Место славистике на Универзитету у Београду у савременим сорабистичким оквирима. Универзитетска славистика: традиције, савремено стање, перспективе (ур. Ксенија Кончаревић). Београд: Филолошки факултет, 2017, 283–293.ISBN 978-86-6153-482-9. M45
11. Poljaci u Srbiji / Poles in Serbia / Polacy w Serbii. Belgrad: Ambasada RP w Belgradzie, 2018. M43
12. У потрази за новом парадигмом језичке политике и планирања мањинских словенских језика. Српска славистика I. Радови српске делегације на XVI међународном конгресу слависта (ур. Рајна Драгићевић и Вељко Брборић). Београд: Савез славистичких друштава Србије, 2018, 381–397.ISBN 978-86-917949-3-4. M13
13. O srpskoj jezičkoj politici tokom dva veka državnosti Srbije. Od moravských luk k balkánským horám. Václavu Štěpánkovi k šedesátinám (ed. Petr Stehlík). Brno: Matice moravská, 2019, 309–318. ISBN 978-80-87709-24-5. M33
14. Преглед историје словачког стандардног језика. Београд: Савез славистичких друштава Србије, 2020. ISBN 978-86-81622-01-8. M42
15. Piotr Pałys, Dalibor Sokolović. Jugosławia wobec Serbołużyczan i Łużyc w latach 1946–1949. Wybór źródeł. Opole: Instytut Śląski, 2020. ISBN 978-83-7126-356-9. M42

Научна критика и прикази

1. Piotr Pałys, Państwa słowiańskie wobec Łużyc w latach 1945–1948 (Opole: Instytut Śląski, 2014) 466 s.// Filološki pregled. 2015/1,150–152.
2. Sto lět po narodźenju Nady Djordjević. Rozhlad. – Budyšin: Domowina – 2015/10, 34–35.
3. The Palgrave Handbook of Slavic Languages, Identities and Borders / ed. Tomasz Kamusella, Motoki Nomachi, Cathrine Gibson. - Houndmills : PalgraveMacmillan, 2016. - 592. / Далибор Соколовић // ЈФ. - Бр. 72, св. 1/2 (2016), 201–208.

4. Kaleta, Petr, Tajemné etnikum z Krymu: osudy příslušníků karaimské emigrace do meziválečného Československa, Praha: Koniasch Latin Press, 2015, 423 стр. // Filološki pregled. 2016/1, 157–159.
5. Два сорабистичка скупа у 2015. години. //Славистика. – ISSN 1450-5061. – 20(2016), 743–744.
6. Ана Марић (21. VII 1951 – 23. VI 2016). // Славистика. – ISSN 1450-5061. – 20(2016), 783–784.
7. Sorabistički susreti u Beogradu. Rozhlad. – Budyšin: Domowina – 2016/12, 24-25.
8. Трагом славистичких истраживања професора Богољуба Станковића, Ксенија Кончаревић (ур.) // Славистика. – ISSN 1450-5061. – 22/2(2018), 307–310.
9. Z Polskich Studiów Slawistycznych. Językoznawstwo. Zbigniew Greń (red.). Poznań: Wydawnictwo Naukowe. Prace na XVI Międzynarodowy Kongres Slawistów w Belgradzie 2018. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, 2018, 372 стр. // Јужнословенски филолог. LXXV, св. 2 (2019), 127–132.
10. Dieter Stern, Motoki Nomachi and Bojan Belić (eds.). Linguistic Regionalism in Eastern Europe and Beyond: Minority, Regional and Literary Microlanguages.// Зборник Матице српске за филологију и лингвистику. – ISSN 0352-5724. – 52/2(2019), 272–277.
11. Проф. др Ксенија Кончаревић, добитница повеље „Радован Кошутић“ за 2018. годину. //Славистика. – ISSN 1450-5061. – 23/2(2019), 246–250.

Приређивачки послови

1. Вучина Раичевић. Русистичка лингводидактика. Теорија и пракса. Београд: Славистичко друштво Србије, 2017.
2. XVI међународни конгрес слависта. Тезе и резимеи. Језик. Београд: Савез славистичких друштава Србије, 2018.
3. LVIII скуп слависта Србије. Словенски језици и књижевности: функционисање и учење у савременим условима. Књига сажетака. Београд: Славистичко друштво Србије, 2020.

Анализа научних радова

Уџбеник др Далибора Соколовића *Преглед историје словачког стандардног језика* (Београд: Савез славистичких друштава Србије, 2020) је први академски приручник оваквог типа и садржаја на српском језику а намењен је пре свега академској читалачкој публици у почетним фазама бављења питањима настанка и развоја словачког стандардног језика. Др Соколовић није имао за циљ да опише основицу за формирање стандардног језика и њеног развоја, обликовање одређене језичке структуре, чиме се бави генетска лингвистика или историјска граматика, ев. дијалектологија. Овде је акценат стављен на историју стандардног словачког језика у социолингвистичком смислу, која је веома аргументовано и детаљно представљена.

С обзиром да се не може говорити о раним средњевековним активностима у вези са словачком језичком стандардизацијом, морају се узети у обзир многобројни утицаји другог словенског језика – чешког – који су Словаци више векова користили као свој културни језик, најпре за литургијске потребе, а затим и у књижевности. То је трајало можда и дуже него што је било неопходно пре свега због непостојања јединственог културног средишта те геополитичких и верских подела словачког народа.

Сам аутор поставља себи задатак да пружи одговоре на следећа питања: 1) како је словачко друштво формирало свој стандардни језик и развијало језик и његове функције, 2) који су унутрашњи и спољашњи језички фактори утицали на развој словачког језичког стандарда и који су били начини њиховог деловања, 3) које је остале језике словачка заједница употребљавала као средство комуникације током свог развоја и 4) како је контакт са тим страним језицима утицао на структуру и промене у словачком стандардном језику. Одговоре на ова питања доводи у директну везу са историјским истраживањима генезе словачког народа и националног идентитета.

Периодизација развојних етапа словачког стандардног језика везује се у почетним фазама за доминантне личности и кодификационе подухвате (Антон Бернолак, Људовит Штур, језичка реформа), а у каснијим периодима за историјске догађаје који су обележили развој словачког друштва (оснивање Матице словачке, Први светски рат, осамостаљивање државе словачког народа). У односу на постојећу словакистичку литературу, излагање је допуњено размишљањима о савременом развојном периоду, раздобљу након оснивања самосталне Републике Словачке до данашњих дана (период 1993-2020).

У анализи услова развоја у овом приручнику можемо пратити детаље сукоба између појединих језичких стваралаца (Колар : Штур, Штур : Бернолак и сл.), као и разрађену историју утицаја других језика у словачкој култури (пре свега чешког). Посебно се утицај страних језика очитује у лексици, па у складу са тим аутор опширно прати и појаву језичког пуризма код Словака. „ Најјачи талас словачког пуризма бележи се управо на почетку ратног периода, у годинама 1939–40. Његов интензитет опада са променом статуса словачког језика и несметаном реализацијом улоге словачког као јединог службеног државног језика. Однос према чешком се на неколико година формално трансформише у однос према језику у другој држави, иако, разуме се, утицај чешког није аутоматски био заустављен. Ратно раздобље донело је и повећање деловања немачког језика на словачки – Берлин је посредно управљао свим важнијим предузећима у држави, растао је број директних друштвених контаката са Немачком, као и словачко-немачких публикација, превода итд. Све ово је условило повећање немачког утицаја на словачки језик, посебно на његове говорне варијетете“ (стр. 110–111).

Значајна је оцена аутора да у новије време словачки лингвисти почињу да се концентришу на унутрашња проучавања словачког језика. Истраживачи објављују радове који у први план стављају сам словачки језик, а не његово упоређивање са чешким. Наставља се развој терминологије, а интензивно се иницира у оним областима у којима до тада није ни постојао систематски уређен терминолошки апарат, као што су војска или

саобраћај. Такође се пажња лингвиста усмерава на деловање у другим областима језичке политике, попут образовања језичких радника (лектора, спикера, новинара) и наставника.

Појединачна поглавља књиге имају јасну структуру: основни подаци о одређеном историјском периоду и конкретним личностима, носиоцима реформи, основним одликама стандардног језика тог периода и богатим примерима текстова на том конкретном стандарду. Сваки период је праћен портретима, илустрацијама насловних страна и делова текстова, као и мапама, што уџбеник чини занимљивијим и информационо потпунијим. Све то читаоцу олакшава праћење језичких промена и пружа увид у структуре појединачних еволутивних варијанти словачког стандарда. Приручник садржи и регистар личних имена која се у тексту књиге појављују у препису на српски језик, а у регистру се наводе у оригиналном запису. Управо овим методичким „додацима“ ова публикација представља обогаћење обавезне литературе предвиђене у изучавању историје словачког језика на групи за словачки језик.

У раду *Еколингвистички приступ у истраживањима словенских мањинских језика* укратко су представљени теоретско-методолошки оквири еколингвистичког приступа у изучавању језика који се налазе у мањинском положају. Рад садржи покушај одређивања позиције савремених словенских мањинских језика на језичкој мапи Европе, док је у завршном делу представљен преглед славистичких истраживања која проблематици очувања, асимилације или угрожености мањинских језика, као и заштити угрожених мањинских говорних заједница приступају с полазишта екологије језика.

Рад под називом *Ревитализација угрожених словенских мањинских језика – на примеру лужичкосрпског језика* представља анализу процеса ревитализације језика који се налази у угроженој позицији на примеру лужичкосрпске мањинске говорне заједнице у Немачкој. У уводном делу износе се у кратким цртама опште карактеристике језичке ревитализације и разматрају чиниоци кључни за њен успех. Основни сегмент рада чини приказ једног подухвата ревитализације језика говорне заједнице Лужичких Срба покренут 1998. године – пројекта Witaj. Исто тако, понуђена је анализа резултата његове успешности уз помоћ схеме етнолингвистичке виталности, као и на основу исказа респондената Лужичких Срба који су учествовали у сондажном истраживању 2014. године.

Рад *О Пољацима из Војводине из еколингвистичке перспективе* представља приказ одређених аспеката тренутне језичке ситуације пољске мањинске заједнице у месту Остојићево у Војводини, северном региону Републике Србије, из перспективе еколингвистике, социолингвистичке дисциплине која се концентрише не само на друштвени аспект употребе и функције језика, већ и на разматрање еколошког контекста и односа у којима се одређена заједница налази.

У раду *Демографске, социјалне и географске карактеристике као фактор одржавања словенских мањинских језика* се анализирају чиниоци: демографска структура, друштвена раслојеност и географска карактеристика, као и њихов утицај на одржавање словенских мањинских језичких заједница уз помоћ матрице еколингвистичких одлика језика. За предмет истраживања изабране су заједнице Лужичких Срба у Немачкој и

Словака у Војводини. Нарочита пажња посвећена је разматрању фактора бројности заједнице, који представља један од главних чинилаца у борби за права мањинске заједнице и њихову примену у пракси.

У раду под називом *Језичка лојалност и етничка солидарност корисника словачког језика у Војводини* се анализира утицај фактора језичке лојалности и солидарности на процес одржавања словачке језичке заједнице у Војводини. У првом сегменту рада представљена је структура етнојезичке солидарности словачке заједнице у Војводини, а у другом резултати истраживања спроведеног 2014. године међу припадницима ове заједнице који се односе на степен њихове језичке лојалности. Језички ставови припадника словачке језичке заједнице у Војводини изнети у представљеној анализи доносе нам нови увид у структуру етнојезичке солидарности чланова заједнице и откривају разлоге и мотивацију њихове језичке лојалности, односно њеног одсуства.

Разматрања представљена у раду *Спољашња историја језика као сегмент еколингвистичког описа лужичкосрпске језичке заједнице* имају за циљ анализу фактора спољашње историје језичке заједнице у оквиру еколингвистичког описа мањинске словенске заједнице лужичких Срба у Немачкој, као и његов утицај на процес развоја и одржавања језика који се налази у угроженом положају. Рад обухвата хронолошки приказ дешавања која су довела до тренутне језичке ситуације, сагледава догађаје који су утицали на ток спољашње историје језика лужичких Срба и открива историјске разлоге смањења броја припадника лужичкосрпске језичке заједнице и њене језичке и културне асимилације.

Рад под насловом *Језичка лојалност и етнојезичка солидарност корисника лужичкосрпских језика* доноси анализу фактора језичке лојалности и етнојезичке солидарности у оквиру лужичкосрпске мањинске језичке заједнице у Немачкој. У првом делу рада разматрају се компоненте етнојезичке солидарности лужичкосрпске заједнице, а други обухвата интерпретацију резултата истраживања спроведеног с циљем добијања актуелних информација по питању језичке лојалности припадника заједнице Лужичких Срба.

Рад *Двадесет година лектората словачког језика на Универзитету у Београду* доноси хронолошки приказ развоја званичног лектората Републике Словачке на Универзитету у Београду од његовог оснивања школске 1997/98. до данас. Појединачно су сагледана педагошко-научна остварења и образовни доприноси петоро лектора словачког језика који су учествовали у раду лектората на Катедри за славистику Филолошког факултета у Београду. У истом зборнику (*Универзитетска славистика: традиције, савремено стање, перспективе*) изашао је и рад *Место славистике на Универзитету у Београду у савременим сорабистичким оквирима*, који представља хронолошко-аналитички приказ сорабистичких истраживања и подухвата у београдској универзитетској средини од почетака у међуратном периоду до данашњих дана, из перспективе општег развоја сорабистике у Европи. Интензивнији развој сорабистике у Београду бележи се у последњих двадесет година. Нарочити акцент је у раду стављен на сарадњу са осталим европским сорабистичким центрима, као и на могућности њеног побољшања.

Књига *Poljaci u Srbiji / Poles in Serbia / Polacy w Serbii* представља допринос проучавању историје српско-пољских односа – политичких, културних, језичких. У издању је такође приказано савремено стање заједнице Пољака у Републици Србији.

Рад *У потрази за новом парадигмом језичке политике и планирања мањинских словенских језика* полази од претпоставке да дескриптивна и прескриптивна лингвистика често не пружају потпуне одговоре у сагледавању аспеката језичке ситуације мањинских словенских језика (језика у мањинском положају, било да су у контакту/конфликту са доминантним словенским или несловенским језиком, нпр. словачки у Војводини или лужичкосрпски у Немачкој), а самим тим утичу и на успешност поступака у процесу језичке политике и планирања тих језика (стандардизације, ревитализације и други). Аутор тврди да планирање језика у мањинском положају није неутралан процес и језички планери му морају приступати са много више пажње, будући да сваки предузет поступак има последице по статус језика и по однос корисника тог језика према стандарду. Иако се лингвисти слажу да је приступ одоздо у планирању језика од основне важности, постоји потреба за префињенијим анализама позиционирања друштвених чинилаца као корисника језичког стандарда. Рад је допринос дискусији о комплексном концепту језичке политике и планирања у оквиру славистичких истраживања.

У раду *O srpskoj jezičkoj politici tokom dva veka državnosti Srbije* се анализира српска језичка политика од почетка 19. века до данашњих дана. Након периода књижевно-језичког плурализма, издвајају се две концепције српског књижевног језика: једна заснована на традицији и старословенском наслеђу (Стефан Стратимировић и Матица српска), друга на садашњости језика и народним говорима (Вук Стефановић Караџић).

Монографија *Jugosławia wobec Serbołużyczan i Łużyc w latach 1946–1949. Wybór źródeł* чији је др Далибор Соколовић један од аутора представља обимно дело које на 223 стране приказује резултате хеуристичког истраживања у немачким, српским, пољским и чешким архивама који се односи на сложену лужичкосрпску проблематику у годинама непосредно након Другог светског рата, а конкретније на однос тадашње Југославије према лужичкосрпском питању.

На основу научних монографија, студија, чланака (али и приказа) види се да је др Далибор Соколовић профилисао своје научно поље истраживања превасходно на област западнословенских језика (словачки, лужичкосрпски, пољски) са акцентом на мањинске језике (словачки у Војводини, лужичкосрпски) са становишта еколингвистике и социолингвистике, али у свом научном раду показује и веома широку славистичку ерудицију, као предуслов будућих научних синтеза, попут горе наведених монографија. Осим научних и стручних компетенција кандидат испољава и велику енергију, залагање и предузимљивост у пословима организационе природе (нпр. активност у оквиру програма међународне сарадње, у стручним органима и органима управљања), чиме доприноси несметаном раду како групе за словачки језик, тако и Катедре за славистику и целог факултета.

МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Кандидат др Далибор Соколовић, доцент на Филолошком факултету Универзитета у Београду, у потпуности испуњава услове за избор у научно-наставно звање ванредног професора за словачки језик. Поседује све предуслове и квалитете да и у будућности настави са успешним наставно-научним радом у оквиру словакистичких и славистичких научних области и наставних активности на Катедри за славистику Филолошког факултета.

Због свега горе наведеног Комисија са задовољством предлаже Изборном већу Филолошког факултета да **у звање и на радно место ванредног професора за ужу научну област Словакистика, предмет Словачки језик изабере др Далибора Соколовића.**

У Београду, 9. 10. 2020.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

_____
др Зузана Чижикова
ванредни професор
Филолошког факултета
Универзитета у Београду

_____
др Верица Копривица
ванредни професор
Филолошког факултета
Универзитета у Београду

_____
др Адам Светлик
редовни професор
Филозофског факултета
Универзитета у Новом Саду